4017 - Sociologia i història de l'activitat física i l'esport

Curs acadèmic: 2026-27
Facultat: Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya - Barcelona
Titulació: Grau en Ciències de l'Activitat Física i l'Esport
Matèria: Sociologia **Tipus matèria:** Bàsica
Tipus assignatura: Bàsica
Departament: Gestió i Recreació
Idiomes: Català
Curs: 2n **Semestre:** 4t
Crèdits ECTS matèria: 6
Crèdits ECTS assignatura: 6

Configuració de l'assignatura

Crèdits ECTS teoria: 4 **Grups teoria:** 2
Crèdits ECTS pràctica: 2 **Grups pràctica:** 4
Hores de docència setmanal: 4,5

Hores de dedicació de l'alumnat

Presencials: 60
Treballs dirigits: 45
Treball autònom: 45

Professorat

Nom	Coordinador	Crèdits	Correu electrònic
Anna Vilanova i Soler	Sí	4,13	anna.vilanova@gencat.cat
Susanna Soler Prat	No	1,87	ssoler@gencat.cat

Competències bàsiques

1. Que els estudiants sàpiguen aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
2. Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
3. Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

Competències generals

1. Compromís ètic (capacitat crítica i autocrítica/capacitat de mostrar actituds coherents amb les concepcions ètiques i deontològiques).
2. Capacitat d'aprenentatge i responsabilitat (capacitat d'anàlisi, de síntesi, de visions globals i d'aplicació dels coneixements a la pràctica/capacitat de prendre decisions i adaptació a noves situacions).
3. Treball en equip (capacitat de col·laborar amb els altres i de contribuir a un projecte comú/capacitat de col·laborar en equips interdisciplinaris i en equips multiculturals)
4. Capacitat creativa i emprenedora (capacitat de formular, dissenyar i gestionar projectes/capacitat de buscar i integrar nous coneixements i actituds).
5. Sostenibilitat (capacitat de valorar l'impacte social i mediambiental d'actuacions en el seu àmbit/capacitat de manifestar visions integrades i sistemàtiques).
6. Capacitat comunicativa (capacitat de comprendre i d'expressar-se oralment i per escrit en català, castellà i en una tercera llengua, dominant el llenguatge especialitzat/capacitat de buscar, usar i integrar la

informació).
7. Saber emprar les noves tecnologies de la informació i la comunicació (TIC).
8. Desenvolupar habilitats d'adaptació a noves situacions, resolució de problemes i treball autònom.
9. Desenvolupar habilitats de relació interpersonal i de comunicació.
10. Desenvolupar hàbits d'excel·lència i qualitat en la intervenció professional.

Competències específiques

1. Reconèixer i comprendre els diferents factors que condicionen l'activitat física i de l'esport.
2. Interpretar els elements, efectes i riscos que condicionen la pràctica de l'activitat física i de l'esport en diferents àmbits professionals.

Objectius

- 1. Familiaritzar-se amb el pensament sociològic entès com a forma d'aproximació científica al coneixement de la realitat social
- 2. Dominar els instruments teòrics fonamentals per entendre el comportament esportiu de la població
- 3. Conèixer i utilitzar les tècniques d'investigació social a nivell introductori
- 4. Comprendre les causes i els factors que han influït en l'evolució i en la configuració actual dels diferents corrents i models d'educació física i esport.

Continguts

- **Bloc 1: SOCIOLOGIA DE L'ACTIVITAT FÍSICA I L'ESPORT**
  - Hàbits esportius de la població. (Com estudiar els hàbits esportius. Mode i estil de vida. Dades generals. Pràctica esportiva i variables independents. La interdependència de les variables. La pràctica esportiva a Europa).
  - Cultura i procés de socialització. (Cultura i socialització cultura esportiva: valors tradicionals i nous valors de l'esport; el procés de socialització; la influència del procés d''individualització en la socialització).
  - Procés de socialització i esport (Presocialització esportiva; socialització en l'esport; gènere i esport, edat i esport, socialització en l'esport d'alt nivell).
  - L'organització social de l'esport. (Principals "arranjaments institucionals". Els clubs esportius. Les organitzacions públiques. Les organitzacions comercials. Estructures i polítiques esportives en els països europeus).
  - El mercat de treball de l'esport. (Mercat de treball i canvis en la societat contemporània. Què és el mercat de treball de l'esport? Evolució i situació actual del mercat de treball a la Unió Europea
- **Bloc 2: TEORIA I HISTÒRIA DE L'ACTIVITAT FÍSICA I L'ESPORT**
  - Història universal de l'AF, l'EF i l'Esport
  - La història dels 50 anys de l'INEFC

Activitats formatives

Activitats dirigides

- Treball escrit
- Entorns col·laboratius
- Portafolis
- Comentaris de text
- Estudi de casos
- Exposició de treballs
- Fórums/Debats

Classes presencials

- Lliçó Magistral
- Pràctica d'aula

Treball autònom de l'estudiant

- Preparació de temes
- El·laboració d'apunts
- Estudi individual
- Lectures

Activitats d'avaluació

Examen

Ponderació: 40%
Tipus: Individual
Nota mínima per a fer mitjana: 4,5
Permet reavaluació: Sí
Nota mínima reavaluació: 0

Objectius associats a l'activitat

- 1. Familiaritzar-se amb el pensament sociològic entès com a forma d'aproximació científica al coneixement de la realitat social
- 2. Dominar els instruments teòrics fonamentals per entendre el comportament esportiu de la població
- 4. Comprendre les causes i els factors que han influït en l'evolució i en la configuració actual dels diferents corrents i models d'educació física i esport.

Treball sobre un dels temes proposats

Ponderació: 30%
Tipus: Grupal
Nota mínima per a fer mitjana: 4
Permet reavaluació: Sí
Nota mínima reavaluació: 0

Objectius associats a l'activitat

- 1. Familiaritzar-se amb el pensament sociològic entès com a forma d'aproximació científica al coneixement de la realitat social
- 2. Dominar els instruments teòrics fonamentals per entendre el comportament esportiu de la població
- 3. Conèixer i utilitzar les tècniques d'investigació social a nivell introductori
- 4. Comprendre les causes i els factors que han influït en l'evolució i en la configuració actual dels diferents corrents i models d'educació física i esport.

Portafoli

Ponderació: 10%
Tipus: Individual
Nota mínima per a fer mitjana: 4
Permet reavaluació: No
Nota mínima reavaluació: -

Objectius associats a l'activitat

- 1. Familiaritzar-se amb el pensament sociològic entès com a forma d'aproximació científica al coneixement de la realitat social
- 2. Dominar els instruments teòrics fonamentals per entendre el comportament esportiu de la població
- 3. Conèixer i utilitzar les tècniques d'investigació social a nivell introductori

- 4. Comprendre les causes i els factors que han influït en l'evolució i en la configuració actual dels diferents corrents i models d'educació física i esport.

Exàmens parcials

Ponderació: 20%
Tipus: Individual
Nota mínima per a fer mitjana: 4
Permet reavaluació: No
Nota mínima reavaluació: -

Examen parcial (no alliberador).

Objectius associats a l'activitat

- 1. Familiaritzar-se amb el pensament sociològic entès com a forma d'aproximació científica al coneixement de la realitat social
- 2. Dominar els instruments teòrics fonamentals per entendre el comportament esportiu de la població
- 3. Conèixer i utilitzar les tècniques d'investigació social a nivell introductori
- 4. Comprendre les causes i els factors que han influït en l'evolució i en la configuració actual dels diferents corrents i models d'educació física i esport.

Requisits avaluació única

L'avaluació única consistirà a realitzar un examen sobre tots els continguts de l'assignatura.

Bibliografia i altres recursos

Breuer, C., Hoekman, R., Nagel, S., & van der Werff, H. (Eds.). (2015). *Sport clubs in Europe* (pp. 243-272). Springer.

Coakley, J. (2021). *Sports in Society*. Issues and Controversies. New York: McGraw-Hill.

Elias, Norbert & Dunning, Eric (1992). *Deporte y ocio en el proceso de civilización*. Mexico: Fondo de Cultura Economica.

Garcia Ferrando, M., Puig, N., Lagardera, F., Llopis, R. & Vilanova, A. (coord.) (2017). *Manual de sociologia del deporte* (4a edició). Madrid: Alianza editorial.

Gil-Quintana, J., Sáenz-Macana, A. M., Úbeda-Colomer, J., & Pereira-García, S. (2022). LGBTQ people in physical activity and sport in Spain: Research, sport policy, and inclusion. In *Sport, Identity and Inclusion in Europe* (pp. 128-139). Routledge.

Hargreaves, J., & Anderson, E. (Eds.). (2014). *Routledge handbook of sport, gender and sexuality*. Routledge.

Hartmann-Tews, I. (Eds.). (2022). *Sport, Identity and Inclusion in Europe: The Experiences of LGBTQ People in Sport*. Routledge.

Heinemann, K. (1999). *Sociologia de las organizaciones voluntarias. El ejemplo del club deportivo*. Valencia: Tirant lo Blanch, Asociacion Española de Investigacion social aplicada al Deporte.

Laine, A., & Vehmas, H. (Eds.). (2017). *The Private Sport Sector in Europe. A cross-national comparative perspective.* Springer

Mandell, R. (1986). *Historia cultural del deporte*. Barcelona: Ed. Bellaterra.

Observatori Català de l'Esport (2010). *Els clubs esportius a Catalunya*. Barcelona: Generalitat de Catalunya. Disponible a: http://www.observatoridelesport.cat/pdf/llibre_clubs.pdf

Observatori Català de l'Esport (2022). Disponible a: https://inefc.gencat.cat/ca/inefc/projectes_institucionals/observatori-de-lesport/

Pujadas, X. & Santacana, C. (1995). *Història il·lustrada de l'esport a Catalunya* (Vol. I i II). Barcelona: Columna.

Scheerder, J., Breedveld, K., & Borgers, J. (Eds.). (2015). *Running across Europe: the rise and size of one of the largest sport markets*. Springer.

Vilanova, A. & Soler, S. (2006). *Buscant la igualtat contemplant la diferència*. Barcelona: Gabinet de Genere, Consell Català de l'Esport. Disponible a: http://xtec.gencat.cat/ca/projectes/coeducacio/recursos/usespais/

Vinas, J. & Perez, M. (2014). *El mercat de treball en el context de l'esport a Catalunya*. Barcelona: INDE.

Witcomb, G., & Peel, E. (Eds.). (2022). *Gender Diversity and Sport: Interdisciplinary Perspectives*. Routledge.